

Alkalmazott algebra zárthelyi, 2011. október 27.

1. Az alábbi mátrixok közül melyek normálisak, melyek pozitív definiték?

$$A_1 = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 4 & 6 \\ 3 & 6 & 7 \end{pmatrix}, A_2 = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 2 & 7 & 0 \\ 0 & 0 & 7 \end{pmatrix}, A_3 = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ -2 & 7 & 0 \\ 0 & 0 & 7 \end{pmatrix}, A_4 = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ -2 & -7 & 0 \\ 0 & 0 & 7 \end{pmatrix}, A_5 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix},$$

2. Az alábbi mátrixok közül melyek irreducibilisek, melyek primitívek?

$$B_1 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, B_2 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, B_3 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, B_4 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}, B_5 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

3. Adjuk meg azt $x \in \mathbb{R}^2$ vektort, amelyre az Ax távolsága a $b = \begin{pmatrix} 4 \\ 8 \\ 12 \\ 16 \end{pmatrix}$ vektortól a lehető legkisebb, ahol $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$.

4. Legyen A egy $n \times n$ -es komplex elemű mátrix és B az $\begin{pmatrix} & A \\ A & \end{pmatrix}$ alakú $2n \times 2n$ -es mátrix, ahol az üresen hagyott helyeken csupa 0 áll. Mi az összefüggés A és B sajátértékei között? (Multiplicitások vizsgálata nem része a feladatnak.)

5. Ketten (Ursula és Vilmos) fej-vagy-írást játszanak egy kiegyensúlyozott pénzérmével. Ha fej jön ki, Ursula nyer 1 forintot Vilmostól, ha írás, akkor fordítva. Mind Ursulának, mind Vilmosnak korlátlanul áll a rendelkezésére pénz. Bennünket Ursula nyereményének modulo n vett maradéka érdekel, ahol $n > 2$ egész (ℓ forint veszteség $-\ell$ forint nyereséggént értelmezendő, tehát például 1 forint veszteség maradéka $n - 1$.) Milyen n -re konvergens Ursula modulo n vett nyereményének az eloszlása és konvergencia esetén mi a határeloszlás? (Kezdetben természetesen a nyeremény 0.)

6. Jelölje J_n azt az $n \times n$ -es valós mátrixot, amelynek minden eleme 1, I_n pedig az $n \times n$ -es egységmátrixot. Mennyi a $J_n - I_n$ mátrix determinánsa? ($J_n - I_n$ főátlójában csupa 0 áll, azon kívül csupa 1.)